

Entrevista a Umberto Bossi, líder de la Lliga Nord

## “L'estat està en mans de lladres”

Aconseguir una Itàlia federal: aquest és el principal objectiu de la Lliga del Nord, un partit no tradicional que ja té l'alcaldia de Milà i diputats en diversos parlaments, inclòs el d'àmbit estatal. El seu líder, Umberto Bossi, parla molt clar.

**U**mberto Bossi és el líder i creador de la Lliga Nord, una coalició formada pels moviments de protesta que van anar creixent en les regions del nord d'Itàlia durant els anys 80. La Lliga Nord ha esdevingut la gran força política de l'àrea septentrional del país. Base més important d'aquests patriotes? L'oposició a la Roma corrupta i el ressentiment contra el sud, que, segons diuen, es fa mantenir pel nord. La Lliga reclama una reconstrucció federalista d'Itàlia, que caldria dividir en tres regions: Nord, Centre i Sud. Bossi, de 52 anys, amb estudis de medicina inacabats i sense cap professió autèntica, tendeix a la demagògia barata, que sembla que agradi als seus simpatitzants. La seva posició predominant al capdavant del moviment és indiscutible.

—*Que vol fraccionar Itàlia, senyor Bossi?*

—El que voldria és deixar clar, d'una vegada per totes, que la Lliga Nord és federalista i no pas secessionista.

—*Però, aquests darrers temps ha fet tota mena de manifestacions contundents: si no hi ha aviat noves eleccions a Itàlia, cridarà els diputats i senadors de la Lliga per formar amb ells el primer Parlament d'una República del Nord.*

—En la gran convenció del nostre moviment a Pontida només hem volgut que el cap d'estat i els senyors del Parlament s'asabentin que la nostra paciència és limitada, que a la llarga no estem disposats a estar-nos amb les mans a la butxaca.

—*Amenacen Roma amb una rebel·lió, doncs?*

—El que ens proposem són mesures completament legítimes i democràtiques. És el règim de Roma, que actua de manera il·lícita, amb la llei dels vencedors que no estan disposats a tornar a deixar el poder que un dia van aconseguir. Aquest és un esquema en complet desacord amb l'opinió pública.

—*I vostès volen que la suposada voluntat popular s'imposi. Com?*

—De primer, volem celebrar un referèndum, una gran enquesta popular, amb què sondarem l'actitud dels italians sobre el nostre projecte de dividir Itàlia en tres grans regions —Nord, Sud, Centre— unides federalment.

—*Seguint el model dels lander alemanys?*

—Una mica sí, però no del tot. En tot cas, en aquest referèndum esperem rebre l'aprovació general dels italians als nostres plans. Aleshores retirariem la nostra delegació parlamentària de Roma. Aquesta aprovació podria servir de base per a una assemblea constituent que projectés la reconstrucció d'Itàlia en un estat federal.

—*Però, i si els ciutadans del sud d'Itàlia no s'hi afegeixen, i si tenen una idea del futur de la nació que difereix de la seva assemblea constituent? No hi haurà aleshores secessió en lloc de federació?*

—Nosaltres impulsem una evolució que ja no és reversible i que en aquest moment compta amb molta acceptació al país.

—*La majoria dels habitants del sud no pensa pas renunciar a la unitat estatal, ni volen tenir res a veure amb el federalisme de la Lliga Nord.*

—Escolti, vostè parla amb un home que al nord d'Itàlia ja té pràcticament el 80% de la població al seu darrere. No ens podem deixar forçar per les decisions del sud ni per unes concepcions sobre l'organització de l'estat que van diametralment contra les nostres. Si el sud ens exigeix que ens bleguem a la seva voluntat, llavors s'arribarà certament a la confrontació, i amb això, necessàriament, també a la secessió. Però volem evitar-ho, nosaltres. Precisament per a no ser emposos a la secessió, volem fer aquest plebiscit a fi de conèixer l'opinió de tothom.

—*No obstant això, no hi ha el perill que el seu projecte d'una triple divisió federalista creï unes tensions a Itàlia que po-*

*drien conduir a un enfonsament del país, com ara a l'ex-Iugoslàvia?*

—No crec que hi hagi aquest perill, a Itàlia. Al cap i a la fi, cal reconèixer d'una vegada que no és la Lliga qui vol dividir Itàlia, sinó que ja fa temps que el nostre país està profundament dividit, per motius històrics i socioeconòmics. Quaranta anys de domini d'uns partits han agreujat la doble partició del país, perquè Roma ha fet que el sud depengui completament dels fons estatals.

—*Vostè és considerat un home perillós i imprevisible, que tem la violència per aconseguir els seus objectius. No fa gaire, va dir a un diputat socialista que els homes de la Lliga sempre van armats... amb allò que duen en els pantalons...*

—Em sembla que potser en vaig fer un gra massa, però també vaig dir-ho de per riure, no pas de debò. L'error va ser de deixar-me portar massa per l'estat d'ànim del poble, per l'ambient que es respira en la Lliga, on simplement veuen que l'anterior cap dels socialistes, Bettino Craxi, fa molt que malda per recuperar el seu antic poder, amb ajuda d'antics còmplices com aquest diputat.

—*Vostè també ha presumit de ser més fort que Mussolini.*

—Això, no ho he dit jo. És un important periodista italià, Giorgio Bocca, qui va expressar-se d'una manera semblant sobre la Lliga. Bocca remarcava que, actualment, la Lliga ja té més difusió, més arrelament i més potència que els partidaris de Mussolini abans d'arribar al poder. Però, a mi, m'agradaria de subratllar una diferència significativa: els feixistes eren antide-mocràtics, van fer seu el poder amb un cop d'estat. Nosaltres, en canvi, som democràtes. Fins i tot som el cor de la democràcia italiana, perquè volem alliberar el país de la dictadura dels partits.

—*Aleshores, quina formació ha de tenir la República del Nord, la que volen crear vostè i els seus partidaris?*



—La República del Nord és una gran regió, no un estat independent. Aquesta gran regió, l'hem anomenada República, diguem com a provocació, perquè la *Res publica* llatina significa que es tracta d'una cosa que pertany a tothom. L'estat italià, tal com ara està construït, pertany a una classe política que ha saquejat els italians. En aquest moment, l'estat està en mans d'una colla de lladres.

—Com volen salvar-lo dels lladres, si el destrueixen?

—A aquesta formació il·legal, volem oposar-hi la nostra República, la que finalment farà realitat, també a Itàlia, el principi més important de la Revolució Francesa: el sobirà és el poble.

—Què vol dir això a la pràctica? Què passarà, per exemple, amb els immensos deutes de l'estat italià? Com s'han de repartir entre les tres macro-regions?

—Per a això, com per a tots els problemes econòmics d'Itàlia, no pot haver-hi cap solució centralista. Els deutes de l'estat amenacen d'anihilar la nostra capacitat econòmica, sobretot aquí, al nord. Penso que cal començar a reduir-los des de la perifèria.

—Però com?

—Els batlles de les grans ciutats podrien començar, per exemple, a vendre les empreses estatals. A Milà, on la Lliga ocupa el consistori, ja té les centrals elèctriques estatals. Amb una meitat dels beneficis d'aquestes privatitzacions es podria reactivar l'economia a la regió pròpia. Amb l'altra meitat podríem començar a reduir els deutes estatals.

—I, en un futur, el nord



“No és la Lliga qui vol dividir Itàlia, sinó que ja fa temps que el nostre país està dividit, per motius històrics i socioeconòmics.”

ARXIU

*no enviarà ni una lira més al sud a títol de subvenció?*

—No és això, sinó que el capital del nord arriba de debò a les persones del sud i no a les butxaques dels democristians i d'altres partits. Nosaltres ens proposem una mena d'intercanvi amb el sud. Si estan disposats a ajudar-nos a realitzar el nostre projecte federalista, estem disposats a donar suport al desenvolupament econòmic del sud.

—*Sona a xantatge.*

—En aquest cas, caldria que s'acceptessin algunes mesures que sonen dures: l'anivellament dels sous al cost de vida al sud, per exemple. D'aquesta manera, el sud podria produir amb unes despeses més baixes, enfortir la seva competitivitat i també posar en marxa un desenvolupament que progressés de debò.

—*El veritable obstacle per al desenvolupament del sud és el domini de la màfia. Com volen combatre-la?*

—Ja deu saber que la classe política del sud és pràcticament idèntica a la màfia. Just en acabar la guerra, la màfia tenia un objectiu polític: separar Sicília d'Itàlia. Això va ser un propòsit ben seriós. En aquell temps, els demòcrata-cristians van convèncer la màfia de renunciar a aquest pla i, en canvi, van confiar-li l'administració dels recursos estatals que rebia el sud.

—*Creu, doncs, en una confabulació entre democristians i màfia? Considera jus-*

*tes les acusacions contra qui ha presidit tants anys la Democrazia Cristiana, Giulio Andreotti, al qual retreuen que hagi estat el representant més important dels interessos de la màfia a Roma?*

—Estic més que segur que aquests retrets són certs, simplement perquè la màfia estava assentada dins el partit democristià. Aquesta va ser la conseqüència directa de l'acord entre els demòcrata-cristians i la màfia, de lliurar vots a canvi de diners.

—*Aquest sistema italià, que ha funcionat, impertorbable, al llarg de quaranta anys, amb totes les seves deficiències, la corrupció i l'economia proteccionista, quins canvis essencials ha sofert, doncs?*

—Amb tota modèstia, sense nosaltres tot plegat no hauria estat possible. La Lliga ha fet caure Andreotti impedint que fos president de la República; també hem impedit que, en lloc seu, fos elegit Arlando Forlani i que Bettino Craxi pogués tornar a ser primer ministre.

—*Però la depuració política, la fi de tangètopoli, de la república del suborn, no sols és mèrit de la Lliga. Fins ara, vostès s'han aprofitat de la crisi per a en vigorir les forces centrífugues que podrien fer esclatar Itàlia. Quina importància té per a vostè la unitat del país? Va ser un error històric la unió estatal italiana creada al segle XIX?*

—Contra la unitat d'Itàlia, no hi tinc ab-

solutament res a dir. La manera com va tenir lloc, va ser l'error: Itàlia va nèixer com a estat centralista. Només que difícilment es podia evitar, això. *Historia non facit saltum*, la història no fa salts sobtats. L'estat unitari italià del segle XIX era una monarquia, i la monarquia, per natura pròpia, té una organització centralista. Ara, per a nosaltres es tracta de millorar el producte que hem heretat de la història. Aquesta estructura estatal ja no és compatible amb les exigències d'una societat moderna.

—*I vostè què se sent, en primer lloc, llombard o italià?*

—Les dues coses, naturalment. Sóc italià i he nascut a la Llombardia. Però per això no sóc ni cap polític de front estret ni cap racista “antisud”.

—*Vostè havia estat l'autor del projecte d'un diccionari llombard. Li sembla molt important que els llombards parlin “llombard”?*

—La nostra gran herència cultural es transmet a través de la llengua italiana, a través de l'obra del Dant, el Petrarca, el Boccaccio... L'idioma italià és completament irrenunciable, correspon al tret bàsic racional de la nostra entitat. El dialecte, en canvi, és més aviat la llengua del cor, correspon a la nostra essència afectiva. Cal que hom es realitzi en tots dos.

©Der Spiegel  
Trad.: Carme Gala